

omenjenemu. Šele sedaj sem ponovno postal pozoren na oglašanje v zraku, saj se je zdelo, da se oglaša več osebkov. Ker nisem mogel verjeti, da gre dejansko za bobnarice, sem nebo prečesal z daljnogledom in spektivom. Vendar so bili vsi osebki, ki sem jih videl dovolj dobro za nedvomno določitev, zanesljivo bobnarice. Celotni vidni del neba sem večkrat pregledal in končno število zabeleženih ptic se je ustavilo pri številki 26. Bobnarice so izletavale iz različnih delov zadrževalnika, se v zraku združevale in v razpršeni jati med kroženjem dvigale. Čez nekaj časa, ko jih nisem več dobro videl, se je njihovo oglašanje oddaljevalo v smeri proti JZ. Dne 1.11.2010 sem na zadrževalniku vnovič zabeležil podoben pojav. Tokrat so bobnarice začele izletavati v gostejšem mraku, bilo jih je tudi manj. Na osnovi oglašanja sem ocenil, da so bili najmanj štiri osebki. Sočasno pojavljanje tako velikega števila bobnaric kot tudi oblikovanje selitvene jate, sestavljene iz večjega števila osebkov, sta glede na podatke iz splošne ornitološke literature izjemen pojav.

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

BOBNARICA *Botaurus stellaris*

Bittern – one individual flushed in the gravel pit at Tržec near Ptuj (UTM WM63, NE Slovenia) on 14 Jan 2011, while presumably hunting for rodents along the shore

Dne 14.1.2011 sva na gramoznici pri Tržcu v bližini Ptuja opazovala bobnarico. Med hojo po nasipu vzdolž nezaledenele gramoznice sva jo splašila iz suhe trave, preletela je vodno površino in pristala v sestoji rogoza na nasprotnem bregu. Domnevava, da je bobnarica lovila glodavce, saj je bilo v okolici mesta, kjer je zletela, veliko značilnih rogov. Opazovanje dopolnjuje doslej zbrane podatke o zimskem pojavljanju te vrste v Sloveniji (SOVINC 1994, ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999A, 2000B, 2001, 2002A & 2005, KERČEK 2004, BOŽIČ 2005, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010).

Tilen Basle, Koroška cesta 178a, SI-2351 Kamnica, Slovenija, e-mail: tjulentil@gmail.com

Matjaž Premzl, Zrkovci 52, SI-2000 Maribor, Slovenija, e-mail: matjazpremlz@gmail.com

KRAVJA ČAPLJA *Bubulcus ibis*

Cattle Egret – one 1y individual observed among 385 Great Egrets *Casmerodius albus* at Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia) on 1 Nov 2010; most probably the same individual observed there again on 13 and 14 Nov 2010. This is the first record for inland Slovenia, with all previous observations coming from SW part of the country, mainly Slovenian Coastland.

Slika 1 / Figure 1: Kravja čaplja / Cattle Egret *Bubulcus ibis*, zadrževalnik Medvedce, 1.11.2010 (foto: D. Bordjan)

Dne 1.11.2010 sem opravljal redno štetje vodnih ptic in ujed na zadrževalniku Medvedce. Prevladovala so ribojeđe ptice, zlasti velike bele čaplje *Casmerodius albus* (385 os.) in kormorani *Phalacrocorax carbo* (295 os.), ki so celo dosegli največje število do tega dne opazovanih osebkov (BORDJAN & BOŽIČ 2009). Dopoldne se je približno polovica velikih belih čapelj prehranjevala na plitvinah in lužah skoraj v celoti praznega zadrževalnika, druga polovica pa po kanalih in mlakah zahodnega dela zadrževalnika. Tam so bile mojim očem večinoma skrite za visoko vegetacijo ob kanalih, občasno pa so se splašile in posedle po bližnjih grmih in drevesih. Med enim izmed takšnih primerov sem med njimi opazil tudi občutno manjšo belo čapljo. Sprva sem pomislil na malo belo čapljo *Egretta garzetta*, vendar zaradi velike razdalje in mrča v zraku skozi spektiv nisem mogel ugotoviti, ali gre res za to vrsto. Kljub vsemu se mi je zdela premajhna in nekoliko drugačnih proporcev kot mala bela čaplja. Noge so bile temne kot pri mali beli čaplji, vendar brez kontrastno svetlih stopal. Po nekaj minutah je skupaj z drugimi čapljami odletela nazaj proti kanalu. Ni mi preostalo drugega, kot da sem v terensko beležko zapisal mala bela ali kravja čaplja in upal, da bo zvečer skupaj z drugimi priletela na prenočišče. Ko sem čez nekaj ur stal na točki za štetje čapelj na prenočišču, omenjenega osebka sprva nisem opazil, vendar je bilo glede na število velikih belih čapelj očitno, da del ptic iz zahodnega dela zadrževalnika še ni priletel na prenočišče. Ko so priletele tudi te, sem se lotil štetja. Kmalu sem na desni strani strnjene skupine, med dvema velikima belima čapljama, opazil še eno manjšo čapljo. Velike bele čaplje sem naglo preštel do konca, potem pa se posvetil manjši. S skrčenim vratom je bila visoka kot noge večje sorodnice ob njej. Noge s stopali vred so bile enotno temne, kljun kratek in bodalast, operjenost na spodnji strani kljuna pa je presegala tisto na zgornji. Čeprav svetloba ni dopuščala jasne določitve barve kljuna, se je ta zdel enotno svetel. Naštete značilnosti so me prepričale, da imam pred seboj prvoleten osebek kravje čaplje, nove vrste za območje zadrževalnika

(BORDJAN & BOŽIČ 2009). V pregledu vrst Slovenije do leta 2000 kravja čaplja ni bila zabeležena (Božič 2001). To je prvo opazovanje v notranjosti Slovenije, saj je bila kravja čaplja doslej nekajkrat zabeležena le v Sečoveljskih solinah in Škocjanskem zatoku (MOZETIČ 2010), enkrat pa je bila opazovana tudi v Goriških Brdih (Božič 2008). Po letu 2005 se vrsta redno pojavlja v Avstriji (http://www.club300.at/wa_tchings?filter0=88&filter1=**ALL**&filter2=**ALL**) in na Madžarskem (MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG 2008A, 2008B, 2009, 2010A & 2010B). Verjetno isti osebek je bil na zadrževalniku opazovan še 5., 13. in 14.11.2010 (slika 1).

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

VELIKA BELA ČAPLJA *Casmerodius albus*

Great Egret – between 9 and 72 individuals frequented partially flooded Vonarje Lake on the Sotla River (UTM WM41, E Slovenia) from 12 Jan to 24 Feb 2011 within ca. 100 ha area that had been recently cleared of bushes and willows; other species recorded include (max. numbers) 49 Cormorants *Phalacrocorax carbo* and 51 Grey Herons *Ardea cinerea*. None of these species had been recorded at the site in such numbers until that date.

Slika 2 / Figure 2: Območje Vonarskega jezera, kjer so bile zabeležene velike bele čaplje *Casmerodius albus* in druge vrste vodnih ptic / Area inside Vonarje Lake where the Great Egrets *Casmerodius albus* and other waterbirds were observed, 4.3.2011 (foto: Z. Podhraški)

Dne 12.1.2011 sem se ob 8.40 h peljal v službo, tako kot vsak dan me je pot vodila ob Vonarskem jezeru. Tokrat sem se moral ustaviti, kajti pogled mi je razkril lepo presenečenje, ki ga tukaj še nisem videl. Na bregu Sotle so počivale velike bele čaplje in še druge manjše ptice. V roke sem vzel daljnogled in začelo se je preštevanje: 72 velikih belih čapelj, 11 sivih čapelj *Ardea cinerea*, 37 kormoranov *Phalacrocorax carbo* in 239 mlakaric *Anas platyrhynchos*. Vse so počivale na tleh, na bregu jezera, tudi kormorani. Dogajanje sem spremljal

tudi v naslednjih dneh, in tako sem 19.1.2011 naštel 21 velikih belih čapelj, 29 sivih čapelj, 33 velikih kormoranov in 93 mlakaric. Nato sem dne 29.1.2011 zabeležil 13 velikih belih čapelj, 44 sivih čapelj, 26 kormoranov in 47 mlakaric, dne 10.2.2011 33 velikih belih čapelj, 39 sivih čapelj, 49 kormoranov in 81 mlakaric, dne 21.2.2011 devet velikih belih čapelj, 17 sivih čapelj, 38 kormoranov in 54 mlakaric ter dne 24.2.2011 19 velikih belih čapelj, 51 sivih čapelj, 35 kormoranov in 117 mlakaric. Do teh opazovanj na Vonarskem jezeru nikoli nisem zabeležil tako velikega števila čapelj in kormoranov. Kormorani običajno lovijo po celotni Sotli, velike bele čaplje pa občasno priletijo tudi v Rogaško Slatino in iščejo hrano po potokih. Prej sem na Vonarskem opazoval le posamezne velike bele čaplje in le nekajkrat po enega kormorana. Kaj je vzrok za tako velik obisk teh vrst v začetku leta 2011? Konec prejšnjega in v začetku tega leta je neki zasebnik brez dovoljenj podrl in odpeljal ca. 70 % vseh vrb in grmovja na slovenski strani Sotle. Nastalo je okrog 100 ha veliko razruvano, deloma poplavljenno območje, še najbolj podobno močvirju (slika 2). Očitno je to območje privabilo našete vrste ter z oblico hrane vplivalo na njihovo množično in dalj časa trajajoče pojavljanje na območju Vonarskega jezera.

Zdravko Podhraški, Cesta na Roglo 11a, SI-3214 Zreče, Slovenija, e-mail: zdravko.podhraski@gmail.com

RACA ŽLIČARICA *Anas clypeata*

Shoveler – Female leading nine ducklings observed at dusk on 4 Jun 2010 at Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia); this is the first record of confirmed breeding for the site. Elsewhere in Slovenia, the species is a very rare breeding bird with only two sites with confirmed breeding known to date.

Dne 4.6.2010 smo se odpravili na nočni teren na zadrževalnik Medvedce z namenom, da preverimo morebitno pojavljanje kosca *Crex crex*, katerega potencialni habitat se razteza na zahodnem delu zadrževalnika. Ker smo tja prišli že pred mrakom, smo najprej začeli pregledovati vodno površino. Po nekaj minutah opazovanja smo zagledali samico race žličarice, ki je na odprti vodni površini zadrževalnika vodila devet mladičev. Raca žličarica je imela na zadrževalniku Medvedce status občasne verjetne gnezdičke (BORDJAN & BOŽIČ 2009), gnezdenje pa do tega opazovanja še ni bilo potrjeno (D. BORDJAN *osebno*). Ta rasa je v Sloveniji izjemno redka gnezdička (GEISTER 1995), gnezdenje pa je bilo doslej potrjeno le na Cerknškem jezeru (RUBINIČ 1994A) in Velikem ribniku pri Podvincih pri Ptujju (ŠTUMBERGER 1980). Ta večer smo od zanimivejših vrst zabeležili še pozno spomladansko pojavljanje ribjega orla *Pandion haliaetus* (glej BORDJAN & BOŽIČ 2009), kosca pa žal nismo slišali.